

Súlyos sérült oktatás a Honvédkórházban,

avagy híd a hospitális és prehospitalis világ között...

Dr. Hetzman T. László – Dr. Erőss Attila

MH EK Honvédkórház

- sok éve trauma centrum
- teljeskörű ellátó kapacitás
- SBO-ba integrált trauma ellátás

- heti 4-6 súlyos sérült
- 10-14 fős ellátó csapat

...minden adott és mégsem
mindig a legjobb „érzéssel”
jövünk ki egy súlyos sérült
ellátásából...

Azonosított problémák

- Ellátók más iskolákból kerülnek ki, nem ismerik egymást
- Közös nyelvezet hiánya
- Eljárásrendek hiánya
- Tekintélyelvűség
- Tisztázatlan betegutak
- Kommunikációs zavarok

Team koncepció hiánya

WE

HAD A DREAM

quickmeme.com

Trauma1	Trauma2	Trauma-N	SO1/AN1	SN/Anas	Radiol.	Admin.	SO/AN	Bszáll.
*sérülésmechanizmus elemzése Döntés	*nyaki immobilizálás *seb. légút	*T,BP,Poxi monitor	*AV/PU *oxigenizáció *intubáció *gyógyszerek *SAMPLE	*capnog monitor			*ha nincs működő véna	

SBO/AN nővér
EKG, capnograph monitor felhelyezés
Segédkezés SBO/AN

Trauma 1
Sérülésmechanizmus elemzése

ABCDEsec	2008. 06. 26. 13:50
átvételielhely	2008. 06. 26. 14:00
cards	2008. 06. 26. 13:53
Commotio cerebri protokoll 3	2008. 06. 26. 13:22
elhelyezkedés	2008. 06. 26. 14:00
Irányelvek	2008. 06. 26. 14:02
Iranyelvek_rksz	2008. 07. 28. 3:16

Másodlagos Vizsgálat	operatív terv felállítása *társszakmák bevonása	Vizsgálat *sebellátás *törések-ficamok rögzítése *AT *sz.sz.Abx

Sérülésmechanizmus elemzése
Döntés: folyadék/vér beadása
GCS, pupillák v.
Kihűléstől óvni
Transzportra való előkészítés
Transzfúzió

Ha nincs működő vénabiztosítás
Sz.sz. CV, BEM behelyezése
Dokumentál-áttekint
Közvilumokat szervez

Dr. Hetzman T. L.

Kellett valaki, aki ÚJRA rávilágított a lényegre...

MAGYAR HONVÉDSÉG EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT
MH EK Honvédkórház a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Oktató Kórháza

NYILATKOZAT

Mi, az MH EK Honvédkórház osztályvezető főorvosai aláírásunkkal támogatjuk, hogy a kórházunkba érkező súlyos sérültek fogadásában és első ellátásában potenciálisan részt vevő kollégáink 2016. évi felkészítését, továbbképzését és gyakorlatorientált szakképzését. A képzés erősíti a csapatok kommunikációjának, együttműködésének erősségét, és általánosan a kórházunk által nyújtott ellátás minőségének legfelső szintjéig a súlyos sérültek minőségi ellátásának biztosítását szolgálja.

Kellett a teljeskörű osztályvezetői és felső vezetői támogatás...

Nem könnyűen történik ugyan, de reményeink szerint a közös oktatás hozzájárulhat a javításhoz a társszakmák együttműködésében és kölcsönös tiszteletében is, mely az interdiszciplináris napi munkánk egyik legfontosabb alapja.

Budapest, 2016. november 7.

Dr. Bakity Boldizsár
ny. orvos ezredes
osztályvezető főorvos
I. Sz. Sebészeti Osztály

Prof. Dr. Csomós Ákos
c. egyetemi tanár
osztályvezető főorvos
Központi Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás
Osztály

Dr. Csókay András Ph.D.
osztályvezető főorvos
Idegsebészeti Osztály

Dr. Gáspár Szabolcs
orvos alezredes
mb. osztályvezető főorvos
Baleseti Sebészeti Osztály

Dr. Riedl Erika
osztályvezető főorvos
Központi Radiológiai Diagnosztikai
Osztály

Dr. Zádler Gábor
c. egyetemi docens
osztályvezető főorvos
Sürgősségi Betegetellátó Centrum

1134 Budapest, Róbert Károly krt. 44. 1380 Budapest, Pf. 1214
Telefon: +36 1 465 1800; Fax: +36 1 340 3129;
Web: www.honvedkorhaz.hu; E-mail: honvedkh.ugyvitel@hm.gov.hu

ISO 9001:2008; MEE 5 1.0/2007; ISO 14001:2004 HEMORI

ALAPKONCEPCIÓK
és
OKTATÁSSZERVEZÉS

KELL HOZZÁ...a közös nyelv
kialakítása

Guideline/protokoll

 POLYTRAUMA-PROTOKOLL	2009.01.20. 9:50
 POLYTRAUMA-PR1.0-Hetzman	2009.01.22. 13:59

A MH EK Honvédkórház súlyos sérült ellátási eljárásrend - oktatási anyag -

Szerzők	Dr. Hetzman T. László, Dr. Erőss Attila
Egyeztetés	Dr. Vető Tamás, Dr. Kiss Attila, Dr. Burány Béla, Dr. Várhelyi Levente, Dr. Zsiros Lajos
Jóváhagyta	Dr. Zacher Gábor, Dr. Csomós Ákos, Dr. Gáspár Szabolcs
Verzió / dátum	v5.2, 2017.02.17.
Érvényes	2018.12.31.
Vonatkozik	MH EK Trauma Team
JOGOK	A szerzők engedély nélkül oktatási anyagainak bármilyen nemű másolása, elvevételek nélkül, ill. felhasználása illetve megjelentetése tilos.

KONSZENZUS

KELL HOZZÁ...csapatok csapatként gyakorlása

pilóták

tűzoltók

beavatkozó egységek

sportolók

boxutca csapatok

zenekarok

Eü. csapatok is csapatként kell, hogy gyakoroljanak

műtői csapat

sürgősségi osztályos csapat

újszülött ellátó csapat

mentők

harctéri kórházi csapat

harctéri HAZMAT csapat

Egységes előrejelzés - fogadás

 Beteg vagy sérült előrejelzése SBAR és ATMISTER felhasználásával (Hetzman T. L., Eröss A., v1.4 2015.03.25.)			
Bemutatkozás	egység azonosítása		
Életkor	felőtt / gyermek év		A
Időpont	baleset ideje / tünetek		
Mechanizmus	sérülés / betegség		
Sérülés / tünet	fejtől lefelé / szervrend		
Vitálparaméter	stabil / instabil / extrém instabil		S
Terápia	intubált / nem intubált		T
Várható érkezés	óra:perc-kor	R	E
Azonnali szükséglet	sokktalanító, vér, mütő, PCI	R	R
Visszaigazolás			

A	Hány éves?
T	Mikor sérült? Nem trauma: mikor kezdődött a tünet?
M	Hogyan sérült? Nem trauma: mi az előzmény?
I	Milyen testrész sérült? Nem trauma: milyen tünetei vannak?
S	Mik az aktuális paraméterek?
T	Milyen kezelést kapott?
E	Mikor érkezik?
R	Mivel készülünk?
+	Van-e esetleg adata? Ha az idő engedi

Egységes team riasztási kritériumok

TRAUMA TEAM AKTIVÁLÁS SZÜKSÉGES?

Traumás újraélesztés után

- A**
- Légút veszélyben vagy várhatóan intubálandó
  - Intubálva vagy laringeális maszkkal szállítják

- B**
- Légzésszám <10 vagy >29
  - Légzéstámogatás igénye
  - Nyílt / feszülő pneumothorax
  - Instabil mellkas

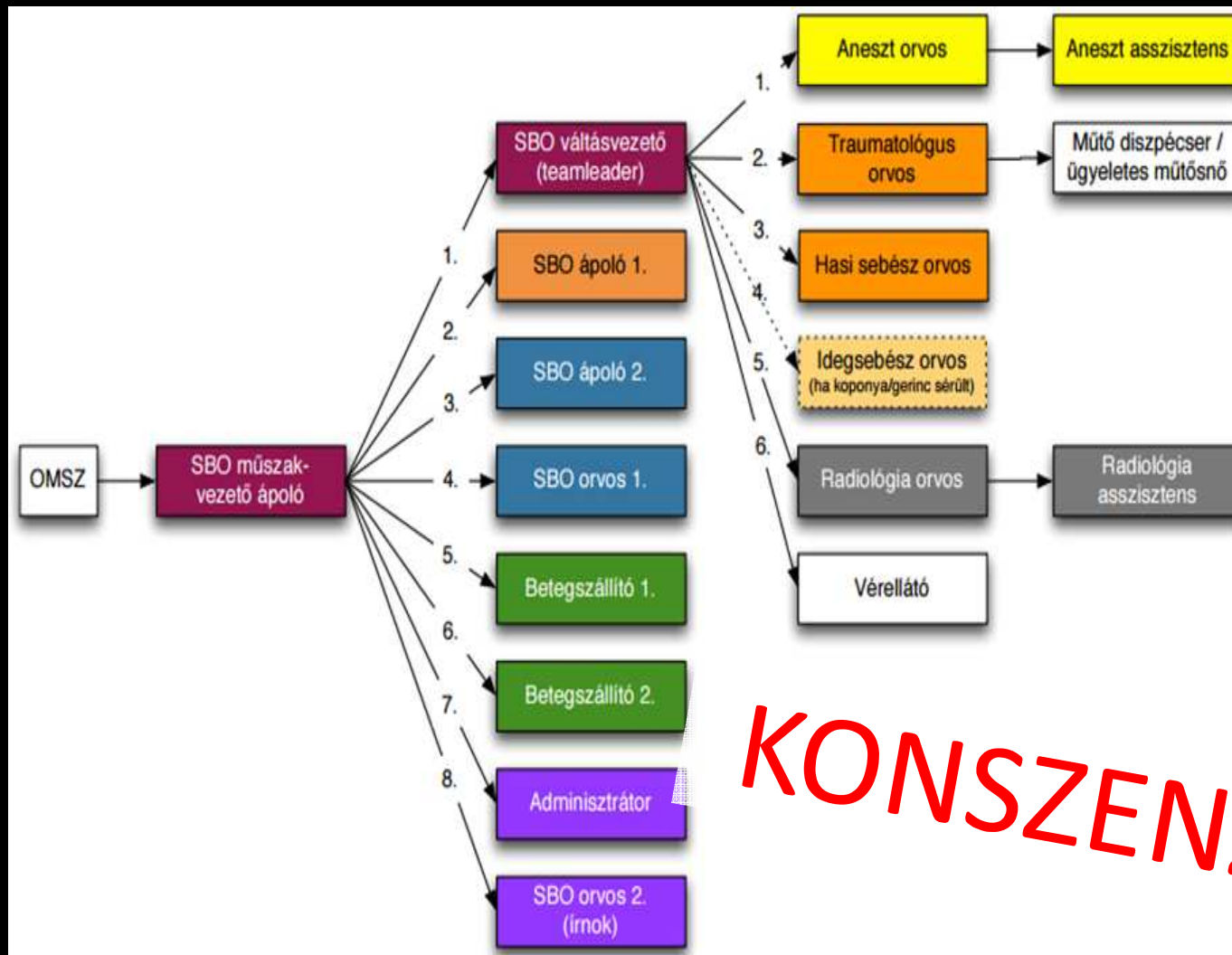
- C**
- Masszív vagy katasztrofális vérzés (gyanúja)
  - Szisztolés vérnyomás tartósan <90 Hgmm
  - Súlyos medencesérülés (gyanúja)
  - Nyak, mellkas, has, medence bármilyen penetráló sérülése

- D**
- GCS motoros érték <4
  - Gerincvelő sérülés jele
  - Nyílt vagy impressziós koponyatörés

- E**
- Két vagy több proximális végtagtörés (gyanúja)
  - Proximálisan roncsolt, nyúzott vagy amputált végtag
  - >15% vagy kritikus terület égése

KONSZENZUS

Szabályozott team riasztási rend

KONSZENZUS

Leosztott szerepek

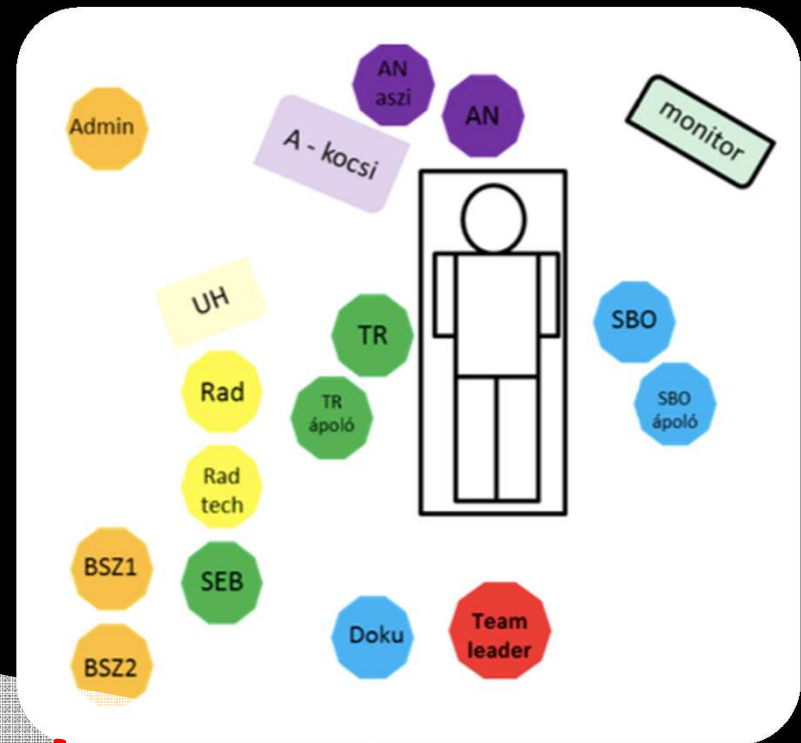
	TEAM LEADER	ANESZTÉZIA (ABD)	SBO (C)	TRAUMA (BE)
Csapattag	SBO orvos1	Aneszt. orvos + Aneszt. assz.	SBO orvos2 + SBO nővér1	Trauma orvos + SBO nővér2
Elhelyezkedés	lábánál	fejnél	beteg bal oldala	beteg jobb oldala
Előkészület	Team összehívás Szerepkiosztás Labor/CT/vérellátó értesítése	Respirátor/oxigén/maszk Légútbiztosítás eszközei Légútbiztosítás gyógyszerei (Sedato)analgesia gyógyszerei	Vénás kanülálás eszközei Infúziómelegítés eszközei Laborminta csövek Monitor bekapcsolás	Húzósin, medenceöv, egyéb rögzítők Melegítés eszközei, sokktalanító felfűtés Hólyagkatéterezés eszközei Vizeletes laborcső
Beteg érkezése	5 mp-es készenléti idő (TL, hands-off átvétel), betegáthelyezés, kicsomagolás, teljes ruha levágás			
Vizsgálat/monitorozás	információ gyűjtése szintetizálása Csapatvezetés	vizsgálat etCO2 monitor		Mellkas, medence, hosszú csöves csontok vizsgálata
Beavatkozás	Konzultáció (seb, idegseb)	Nyaki gerinc immobilizáció Légútbiztosítás Oxigén/lélegeztetés	Vénás kanülálás Labormintavétel, címkézés Folyadék/vér meghatározás Véradás	Nyílt vérzés ellátása Húzósin, medenceöv Mellkascsővezés
Elhelyezkedésből adódó feladatok		Beteggel kommunikál (Sedato)analgesia AMPLE	Tetanus / IVAB	Helyet ad FAST-hoz Hólyag katéterezés, vizeletminta Betegmelegítés
Későbbi feladatok	CT/műtő értesítése CT-ben közös döntés Dokumentáció	TL kérése szerint egyéb CT-be kíséret CT-ben közös döntés	TL kérése szerint egyéb 12-EKG	Részletes fiz. vizsgálat CT-ben közös döntés műtői eszközigény szervezés

KONSZENZUS

	SZÁLLÍTÁS	RADIOLÓGIA	ADMINISZTR.	ÍRNOK
Csapattag	2 betegszállító	Radio. orvos + technikus	SBO adminisztrátor	SBO junior orvos
Elhelyezkedés	Sérült lábánál	beteg jobb oldala (háttérben)	Számítógépnél	TL mellett
Előkészület	Ágy és trp oxigén Gerincágy/backboard Monitortálca UH/rtg mozgatás	UH előkészítés rtg előkészítés	Betegfelvétel	Súlyos sérült adatlap előkészítése, White board előkészítése
Beteg érkezése	5 mp-es vizsgálat (TL), hands-off átvétel, betegáthelyezés, kicsomagolás, teljes ruha levágás			
Vizsgálat/ monitorozás			Mentődokumentáció	Valós idejű dokumentálás
Beavatkozás	Rögzítő felhelyezés Laborminta szállítás Vérszállítás	FAST Helyszíni rtg Rtg értékelés képernyőn	Betegfelvétel Vizsgálatkérés (labor, képalkotó)	Valós idejű dokumentálás
Elhelyezkedésből adóó feladatok				Valós idejű dokumentálás
Későbbi feladatok	TL kérése szerint Szállítás	CT értékelés (vagy egyéb levezetés a CT-t majd letele...	Óra állítás Dokumentáció	Súlyos sérült adatlap lezárása, White board letörlése

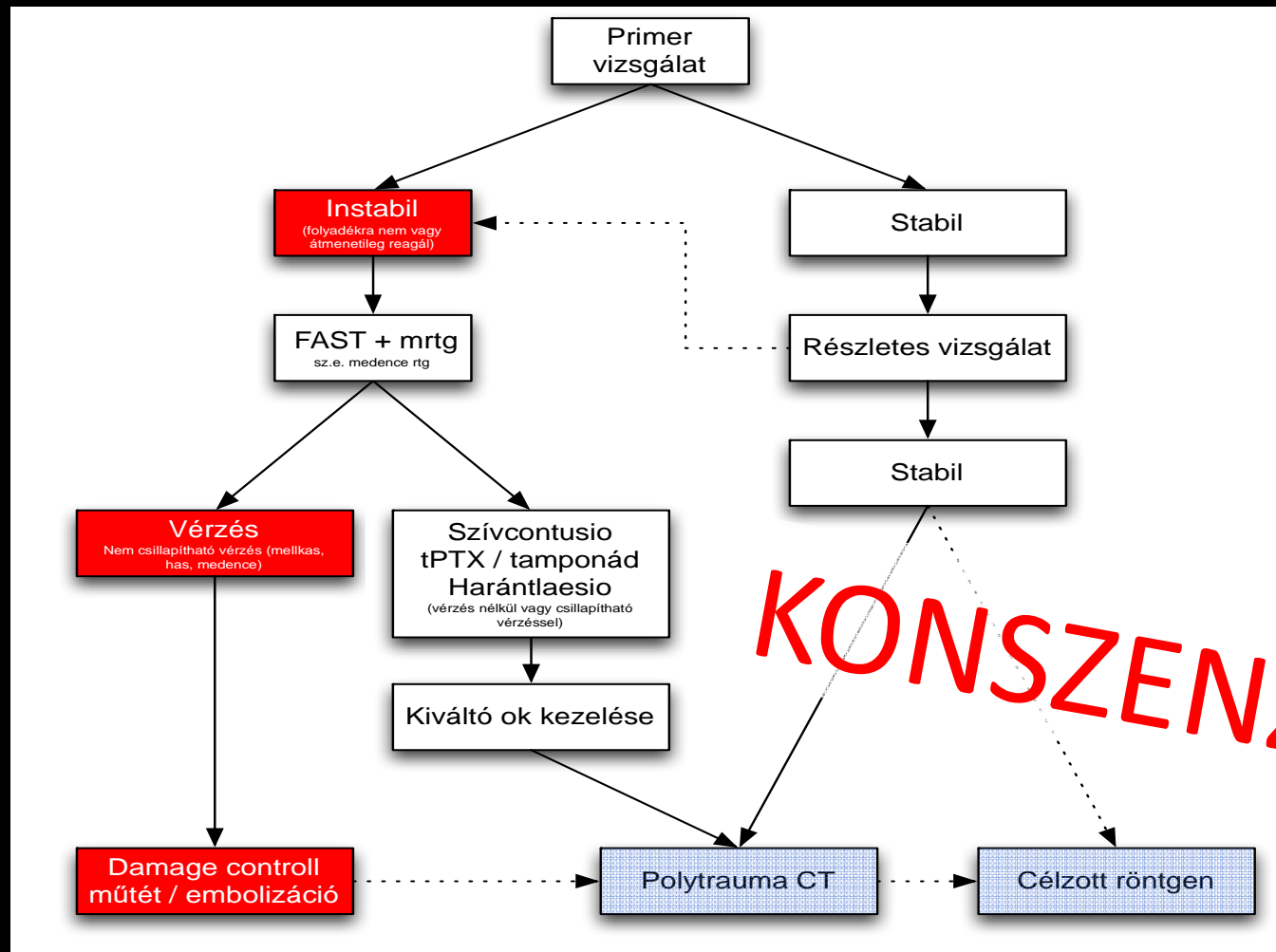
KONSZENZUS

Leosztott helyek

KONSZENZUS

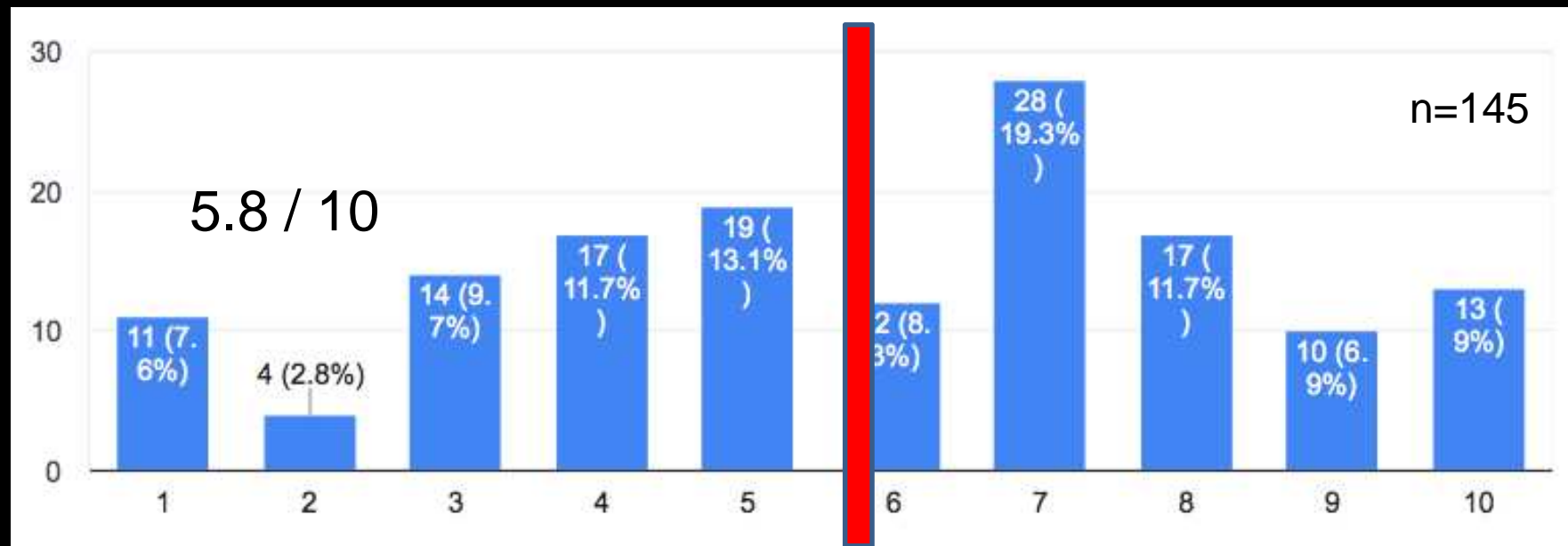
Egységes diagnosztikai stratégia

KONSZENZUS

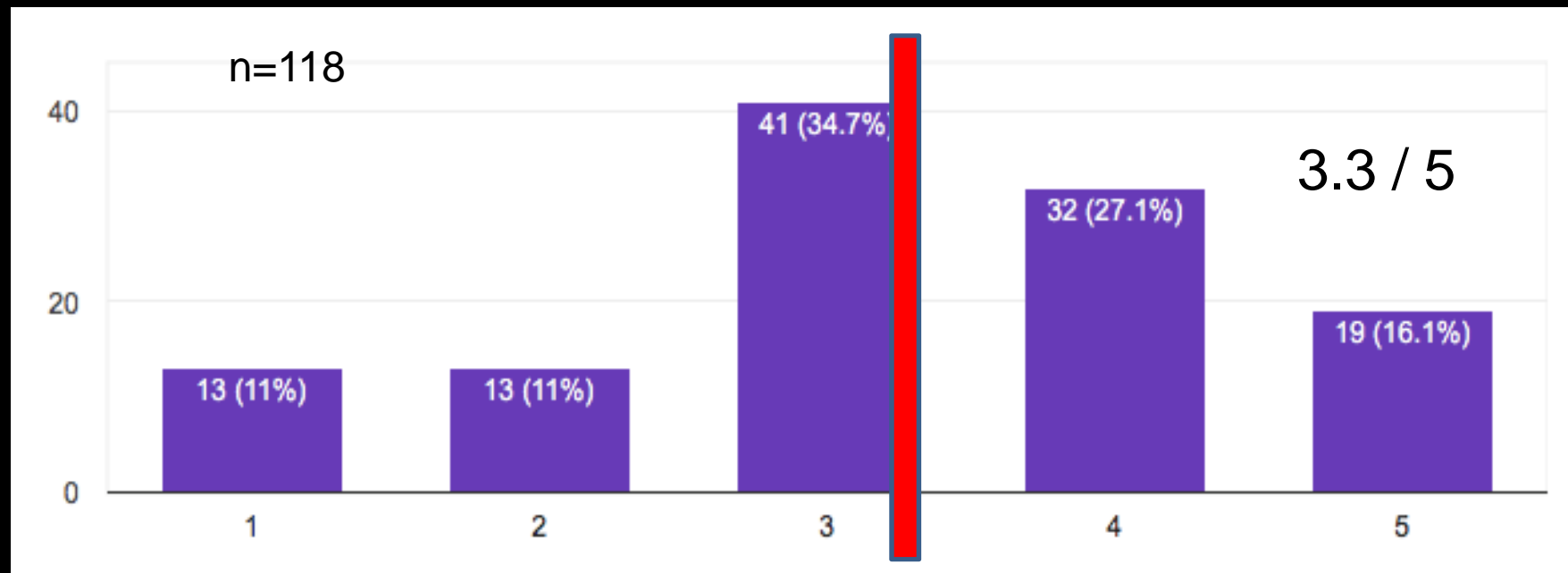
A FELMÉRÉS

Mennyire érzed magad komfortosan a trauma teamben?

Szeretnéd-e, ha súlyos sérültként a mi SBO-nk látna el?

A KÉPZÉSI CSOMAG

Tantermi napok

3 alkalom

- Súlyos sérült fogadás menete
- Csapatelméleti alapok
- Legfontosabb nem technikai készségek
- Gyakori ABCDE problémák és sérüléstípusok

Team leader nap

1 alkalom

- Csapatvezetési készségek
- Koordinál, összegez, irányít
- Nem technikai készségek
- Sérült ellátás vezetése
- Specifikus szakmai témák
- Scenariók

MINDEZT - HANDS OFF

Szimulációs napok

20 alkalom

- Teljes team
- Sokktalanítóban
- 3 scenario
- OMSZ által átadott sérült
- Valós eszközök
- Valós idejű ellátás
- Valós diszpozíció
- Kiértékelés, debriefing

Mire fókuszáltunk?

Csapatmunka

Csapat szintű készségek

Mire NEM fókuszáltunk?

Individuális

skillek

A HÁTTÉRMUNKA

2016 OKTÓBER

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

2016 NOVEMBER

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

2016 DECEMBER

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

2017 JANUÁR

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

2017 FEBRUÁR

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

FŐSZAKORVOSI ÖSSZEVONÁS

**MULTIDISCIPLINÁRIS
MEGBESZÉLÉS**

**TÁRSOSZTÁLY
EGYEZTETÉS**

HÁTTÉRMUNKA

SOKKTALANÍTÓ BEJÁRÁS

INSTRUKTOR NAP

Szervezésben részt vettek

- Bakity Boldizsár dr. †
- Bogdán Tünde
- Csomós Ákos dr.
- Csókay András dr.
- Erőss Attila dr.
- Farkas Petra dr.
- Gáspár Szabolcs dr.
- Gyérik József
- Hetzman T. László dr.
- Juhász Veronika
- Kelemen Máté (OMSZ)
- Kis Edit
- Kiss Attila dr.
- Kocsis Tibor dr.
- Konczné Réti Rózsa
- Kővári Viktor dr.
- Márfai Tibor
- Muzsay Ildikó dr.
- Nagy Ferenc (ERC)
- Nagy László dr.
- Nagy Zsolt (OMSZ)
- Nardai Gábor dr. (PSUKRBK)
- Pasek Norbert
- Pataki Tibor dr.
- Pápai Tibor
- Riedl Erika dr.
- Sajtos Erika dr.
- Szabó Csaba
- Szabó Zsuzsanna
- Szedlák Miklós dr.
- Sztojka Gergely
- Várhelyi Levente dr.
- Vető Tamás dr.
- Zacher Gábor dr.
- Záborszky Zoltán dr.

A MÉRLEG

SBO

41 orvos (9 TL)

39 ápoló

14 betegszállító

16 adminisztratív

KAITO

41 orvos

29 asszisztens

271 ember képezve

OMSZ

20

mentőegység

TRAUMA

22

orvos

RADIO

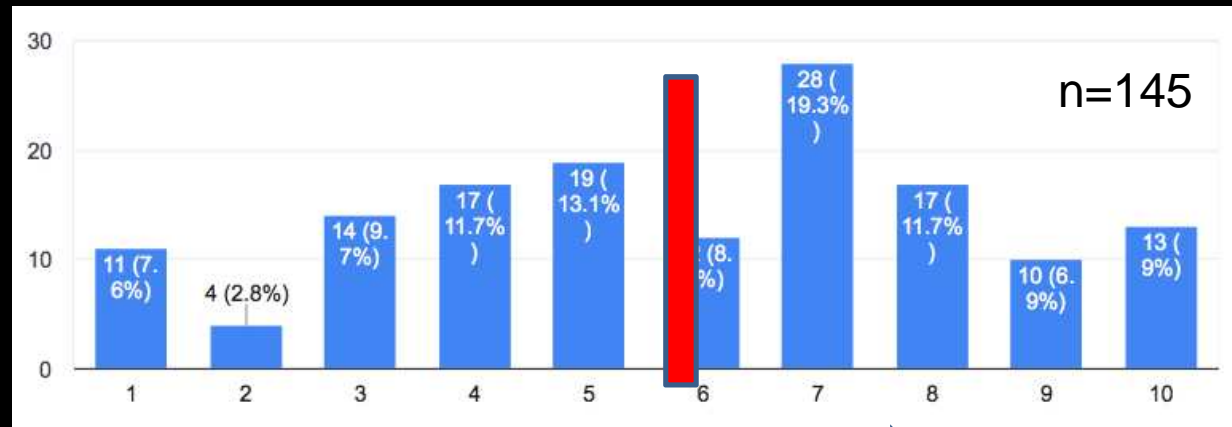
9

asszisztens

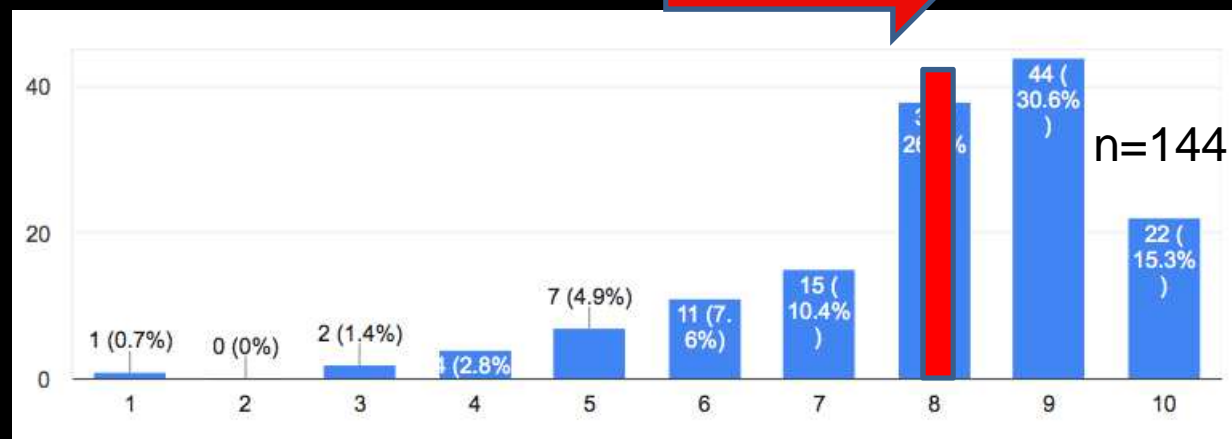

Mennyire érzed magad komfortosan a trauma teamben?

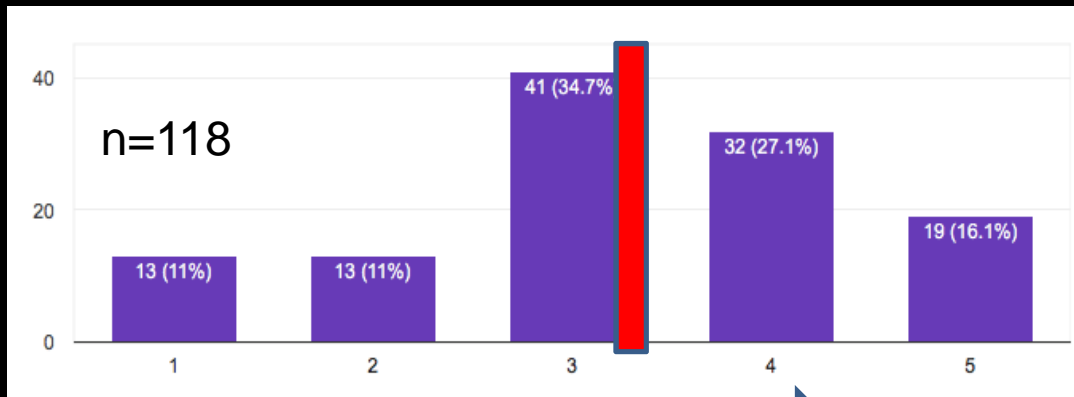
előtte
5.8 / 10

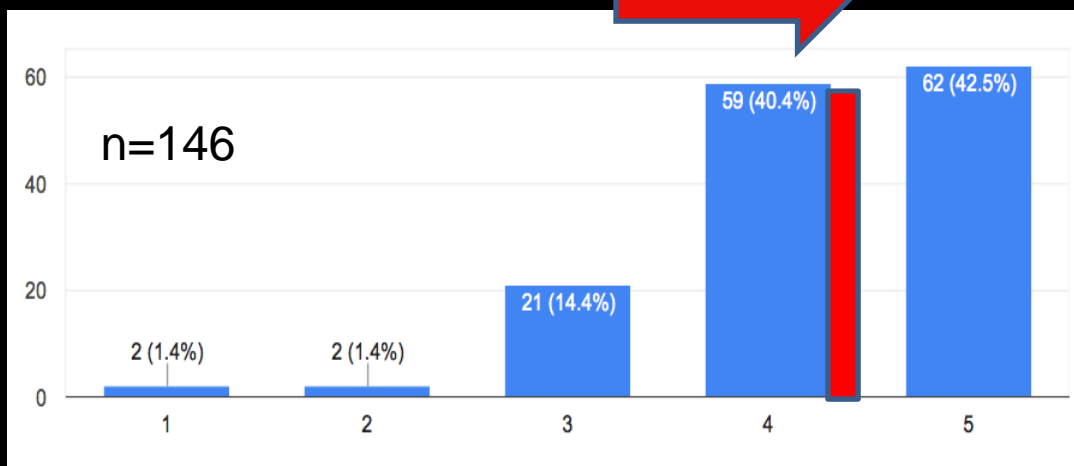
utána
8.0 / 10

Szeretnéd-e, ha súlyos sérültként a mi SBO-nk látna el?

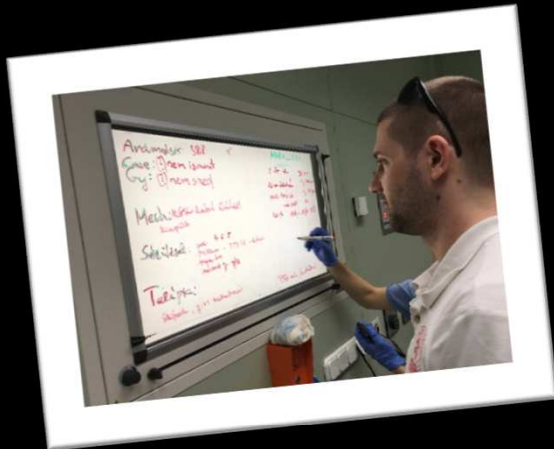
előtte
3.3 / 5

utána
4.2 / 5

Miért híd ez?

...prehospitális képzéseinkből
átvett tapasztalatok az oktatásban

DE miért híd ez méginkább?

Mentőszolgálat teljeskörű bevonása

Riasztás
Scenárió
Előrejelzés
Beszállítás

Standard
előrejelzés
Standard
fogadás

Átvétel
Team Riasztás
Scenárió
Diszpozíció

...és leginkább azért híd...

...mert a kialakított kórházi csomag a
megkezdett prehospitális ellátás
ZÖKKENŐMENTES folytatását képezi

le...

így a lánc már nem is lánc, hanem kötél...

SOKKTALANÍTÓ I.
SHOCKROOM I.

Köszönjük a figyelmet!

